

MECHANIK – OPERATOR POJAZDÓW I MASZYN ROLNICZYCH – EGZAMIN CZELADNICZY – CZĘŚĆ PISEMNA – RACHUNKOWOŚĆ ZAWODOWA

Egzamin obejmuje znajomość następujących zagadnień:

1. Obliczanie sumy, różnicy, iloczynu i ilorazu.
2. Rodzaje ułamków i działania na ułamkach.
3. Obliczanie procentu z całości i całości z procentu.
4. Obliczanie pola powierzchni i obwodu kwadratu, prostokąta, trójkąta, trapezu, koła.
5. Obliczanie objętości sześcianu, prostopadłościanu, ostrosłupa, stożka.
6. Miary długości i zależności między nimi.
7. Miary objętości i zależności między nimi.
8. Miary czasu i zależności między nimi.
9. Miary charakterystyczne dla poszczególnych zawodów (np. elektromechanik, elektryk) i zależności między nimi.
10. Obliczanie podatku dochodowego i podatku VAT?

Przykłady zadań

1. Ile litrów wody mieści się w 1 m³?
2. Ile wyniesie roboczo-minuta przy stawce godzinowej 7,80 zł?
3. Ile wyniesie podatek VAT w wysokości 23% od kwoty 3600,00 zł?
4. Cena brutto 5.490,00 zł zawiera 23% podatku VAT. Ile wynosi cena netto?
5. Zakład będący płatnikiem VAT w wysokości 23% wystawił fakturę na kwotę 120, 00 zł. Ile wyniosła kwota podatku VAT na tej fakturze?
6. Pracownik pracował w zakładzie 24 dni. Jego wynagrodzenie na dzień wynosiło 70 zł + 10 % premii. Jaką kwotę otrzymał pracownik?
7. Zamówione katalogi kosztują 150 zł rocznie, a ich dostarczenie 7,80 zł miesięcznie. Jaki koszt ponosi właściciel zakładu rocznie?
8. Do ceny usługi 24,70 zł należy doliczyć zysk 20% i podatek 8%. Ile kosztuje usługa?
9. Miesięczny obrót w zakładzie wynosi 9.500 zł, zysk z prowadzonej działalności to kwota 2.375 zł. Oblicz, jaki to procent?
10. Przychód zakładu wyniósł 4.905,74 zł brutto. Od przychodu odliczono składki ZUS w wysokości 492,70 zł a z pozostałej kwoty zapłacono podatek w wysokości 8,5%. Ile wynosi kwota podatku?
11. Wynagrodzenie miesięczne pracownika wynosi 1.111,43 zł. Stopa procentowa na ubezpieczenie wypadkowe wynosi 1,93%. Oblicz kwotę ubezpieczenia wypadkowego.
12. Cenę towaru, który kosztował 140 zł podniesiono o 15%. Jaka jest nowa cena towaru?
13. Przedsiębiorca wpłacił na konto w banku 5000 zł. Oprocentowanie rachunku wynosi 7,2% w skali roku. Jaka kwota wraz z odsetkami będzie na koncie po 8 miesiącach?
14. Pracownik otrzymuje za jedną godzinę pracy zapłatę w wysokości 7,90 zł. Pracuje 8 godzin dziennie. Jakie otrzyma wynagrodzenie po przepracowaniu 24 dni?
15. Pracownik pobrał zaliczkę w kwocie 204,00 zł, co stanowi 17% jego miesięcznego wynagrodzenia. Ile wynosi miesięczna pensja pracownika?
16. Ile procent stanowi $\frac{1}{20}$ całości?
17. Ile wynosi składka na ubezpieczenie społeczne od wynagrodzenia brutto 2600 zł, jeżeli stanowi ona 18,71% tego wynagrodzenia?
18. Pracownik przepracował w miesiącu 150 godzin. Jego stawka godzinowa wynosi 8 zł. Jaką otrzymał wypłatę, jeżeli wszystkie potrącenia stanowią 30 % jego zarobku?
19. Figura płaska ,która ma wszystkie kąty proste to?
20. Na wynagrodzenie przeznaczono 7200zł. $\frac{3}{5}$ tej kwoty wypłacono I zmianie . Ile dostała II zmiana?

21. Czynnosc za lokal wynosi 500 zł, a inne opłaty 2 razy więcej. Jaka jest ogólna wielkość opłat?
22. W zakładzie pracy przeprowadzono remont ,którego koszt wyniósł 3500 zł, plus podatek VAT w wysokości 23%. Jaki koszt poniósł właściciel?

MECHANIK – OPERATOR POJAZDÓW I MASZYN ROLNICZYCH – EGZAMIN CZELADNICZY – CZĘŚĆ PISEMNA DOKUMENTACJA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

1. Przez kogo jest nadawany REGON czyli numer identyfikacyjnego krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej?
2. W Polsce zeznanie podatkowe znane jest jako formularz?
3. Zdefiniuj małe przedsiębiorstwo.
4. Kto nadaje pracownikowi NIP- numer identyfikacji podatkowej?
5. Co to jest podatek?
6. Co to jest faktura VAT?
7. Co jest podstawowym aktem prawnym regulującym działalność gospodarczą?
8. Co przedstawiamy aby zachęcić klientów do korzystania z usług naszej firmy?
9. Co oznacza skrót CV?
10. Do kogo kierujemy podanie o przyjęcie do pracy?
11. Jak nazywamy ogół przepisów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej?
12. Jak nazywamy przymusowe świadczenie pieniężne na rzecz budżetu państwa?
13. Co to jest polecenie przelewu?
14. W świetle prawa unijnego mikro przedsiębiorstwo to?
15. Co to jest umowa?
16. Co to jest koncesja?
17. Gdzie powinien znaleźć się zwrot „*Uprzejmie proszę o przyjęcie mnie do pracy na stanowisko fryzjera*”?
18. W jakiej skali rozliczany jest Podatek dochodowy od osób fizycznych wyliczony na podstawie prowadzonej właściwej dokumentacji działalności gospodarczej oraz wpłacany do Urzędu Skarbowego?
19. Jak należy rozumieć określenie płacy brutto?
20. Na jakich warunkach prowadzona jest w Polsce działalność gospodarcza?
21. Co to jest bilans księgowy?
22. Wskaż, co to jest list motywacyjny?
23. Jak często składa się w Urzędzie Skarbowym deklarację PIT- 36?
24. Kto prowadzi ewidencję działalności gospodarczej?
25. Którego z elementów nie musi zawierać wypowiedzenie umowy o pracę przez pracownika?
26. Nazwij pojęcie – akcyza.
27. Zdefiniuj pojęcie monopol.
28. Wskaż papiery wartościowe.
29. Co nie jest dokumentem księgowym?
30. Co to jest polecenie przelewu?
31. Co to jest REGON, jak brzmi jego pełna nazwa i kto go nadaje?
32. Co to jest PESEL, jak brzmi jego pełna nazwa i kto go nadaje?
33. Jakie składki pracodawca odprowadza do zakładu ubezpieczeń społecznych?
34. Gdzie dokonuje osoba fizyczna rejestracji działalności gospodarczej?
35. Jak nazywamy jednostkę organizacyjną prowadzącą działalność gospodarczą?
36. Jak nazywamy wytwarzanie produktów i świadczenie usług w celach zarobkowych?
37. Jaka jest ustawowa definicja działalności rzemieślniczej?
38. Podaj pojęcie, które określa wartość towaru wyrażoną w pieniądzu?
39. Co jest podstawową funkcją każdego wyrobu lub usługi na rynku?
40. Co to jest popyt i jak go określamy?

41. Wymień uczestników rynku.
42. Przez kogo na rynku reprezentowany jest popyt?
43. Co to jest podaż?
44. Jak nazywamy czynności o charakterze naprawczym, remontowym i konserwacyjnym?
45. Co to jest proces produkcji?
46. Na czym polega dystrybucja towarów?
47. Ile lat powinna ukończyć osoba fizyczna, która zamierza prowadzić działalność gospodarczą?
48. Jak nazywamy przymusowe, bezzwrotne, pobierane przez Budżet Państwa, województwo, powiat lub gminę świadczenie?
49. Co należy spisać w przypadku złożenia zamówienia przez klienta na wykonanie usługi?
50. Jakie dokumenty musi złożyć kandydat na pracownika przyszłemu pracodawcy?
51. Kto podpisuje umowę o pracę?
52. Kto jest osobą fizyczną?
53. Kto nadaje numer NIP i jaka jest jego pełna nazwa?
54. Gdzie pracodawca odprowadza obowiązkowe składki na ubezpieczenie emerytalne, rentowe i zdrowotne?
55. Podaj definicję podmiotu gospodarczego?
56. Kto nadaje numer identyfikacji podatkowej w ramach Krajowej Ewidencji Podatkowej?
57. Podaj pojęcie, które określa zapotrzebowanie klientów na produkty i usługi po określonej cenie w danym czasie.
58. Kto może być przedsiębiorcą?
59. Co rozumiemy pod potocznym skrótowym określeniem „PIT”?
60. Co rozumiemy pod potocznym skrótowym określeniem „CIT”?
61. Co to jest VAT i jak brzmi jego pełna nazwa?
62. Podaj pojęcie, które określa sumę pieniędzy stanowiącą wartość towaru lub usługi.
63. Jakie znasz papiery wartościowe?
64. Co to jest oferta i w jakim celu opracowuje się ją?
65. Wyjaśnij pojęcie polecenie przelewu.
66. Jakie znasz dokumenty księgowe?
67. Jakie informacje muszą być zawarte w wypowiedzeniu umowy o pracę?
68. Zdefiniuj CV (Curriculum Vitae).
69. Jaki dokument spisuje się przy zamówieniu usługi przez klienta?
70. Do kogo kierujemy wniosek o przyjęcie do pracy?
71. Co stanowi podstawę do sporządzenia odpisu dokumentu np. świadectwa szkolnego?
72. Gdzie powinien zarejestrować się pracownik po zwolnieniu go z pracy z przyczyn ekonomicznych?
73. Co to są referencje?
74. Jaki dokument księgowy potwierdza w obrocie gospodarczym zakup materiałów?
75. Gdzie składa się formularze(druki) o symbolu „PIT”?
76. Jaki dokument sporządzony w zakładzie pracy potwierdza wypłatę wynagrodzenia pracownika?
77. Jakie skutki na rynku może powodować wzrost ceny towaru?
78. Jakie dokumenty należy przedłożyć w banku w celu założenia rachunku podmiotu gospodarczego?
79. Czy istnieje obowiązek zakładania rachunku firmowego w banku?
80. Czy istnieje obowiązek przedłożenia orzeczenia lekarskiego przy podjęciu zatrudnienia?
81. Wyjaśnij pojęcie rozliczenie gotówkowe.
82. Jakie są podstawowe formy opodatkowania działalności gospodarczej i która z nich jest formą najprostszą?
83. Wyjaśnij pojęcie obrotu bezgotówkowego?
84. Jakie symbole mają w Polsce roczne zeznania osób fizycznych o wysokości osiągniętego dochodu /poniesionej straty/?
- 85.

86. Jakie znasz stawki podatku VAT i która z nich jest podstawową?
87. Jakie składki ubezpieczeniowe są opłacane z wynagrodzenia pracownika młodocianego?
88. W jakim terminie pracownik musi przedłożyć pracodawcy orzeczenie lekarskie stwierdzające
89. brak przeciwwskazań do pracy na określonym stanowisku?
90. Do czego służą raporty fiskalne sporządzane przez kasę fiskalną?
91. W jakim terminie klient, który dokonał zakupu towaru potwierdzonym paragonem fiskalnym, ma prawo żądać wystawienia faktury VAT?
92. Czy posiadanie pieczętki firmowej jest obowiązkiem właściciela zakładu?

MECHANIK – OPERATOR POJAZDÓW I MASZYN ROLNICZYCH – EGZAMIN CZELADNICZY – CZĘŚĆ PISEMNA – RYSUNEK ZAWODOWY

1. Jakie rodzaje linii rysunkowych występują w rysunku technicznym?
2. Jak rysujemy różne linie rysunkowe?
3. Co to jest podziałka rysunkowa?
4. Jak wygląda podziałka powiększająca, pomniejszająca, naturalna?
5. Jakie są zależności pomiędzy wymiarami rzeczywistymi a wymiarami na rysunkach wykonanych w różnych podziałkach?
6. Jakie formaty arkuszy rysunkowych rozróżniamy?
7. Jakie przybory kreślarskie używane są w rysunku technicznym i do czego służą?
8. Jakie ołówki używane są w rysunku technicznym i jak są oznaczane?
9. Jakie materiały papiernicze używane są w rysunku technicznym?
10. Jaki kąt tworzą między sobą osie w izometrii?
11. Pod jakim kątem do płaszczyzny nachylone są prostopadłe w dimetrii ukośnej?
12. Ile razy skracają się prostopadłe do płaszczyzny w dimetrii ukośnej?
13. Co to są wymiary gabarytowe?
14. Co to jest wymiarowanie rysunku?
15. Jak nazywamy linie używane do wymiarowania rysunku i gdzie je umieszczamy?
16. Czym zakończone są linie wymiarowe?
17. Jak należy wpisywać liczby wymiarowe?
18. Jak należy wpisywać znaki wymiarowe?
19. Jakim znakiem poprzedza się wymiar średnicy okręgu a jakim wymiar jego promienia?
20. Co jest charakterystyczne dla pisma technicznego?
21. Co to jest szkic, a co to jest schemat?

MECHANIK – OPERATOR POJAZDÓW I MASZYN ROLNICZYCH – EGZAMIN CZELADNICZY – CZĘŚĆ PISEMNA – PRZEPISY I ZASADY BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY ORAZ OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

1. Kto sprawuje nadzór i kontrolę nad przestrzeganiem prawa pracy?
2. Ilu godzin nie może przekraczać czas pracy młodocianego, który ukończył 16 lat?
3. Kto odpowiada za stan bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładzie?
4. Kto może wykonywać drobne naprawy instalacji elektrycznej w szkole?
5. Do czego odnosi się określenie „Najwyższe Dopuszczalne Natężenie” czynników szkodliwych?
6. Co powinien zrobić pracownik w przypadku, gdy warunki pracy nie odpowiadają przepisom bhp i stwarzają bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia lub życia pracownika?
7. Na czym polega działanie gaśnicy śniegowej?
8. Komu podlega Państwowa Inspekcja Pracy?
9. W jakim przypadku może być zatrudniony w ramach nauki zawodu szesnastoletni pracownik młodociany przy podnoszeniu, przenoszeniu i przewożeniu ciężarów?

10. Czy można przemyć ranę po oparzeniu kwasem?
11. Pracownik doznał złamania uda. W jaki sposób może być przetransportowany?
12. Kto podlega okresowym badaniom lekarskim?
13. Jak zabezpieczamy pojazd w czasie naprawy na podnośniku najazdowym?:
14. Co to jest wypadek przy pracy?
15. Czy pracodawca jest zobowiązany zapewnić przeszkolenie pracownika w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy?
16. Na czym polega udzielanie pomocy osobie zatrutej gazami?
17. Co należy do podstawowych obowiązków osób kierujących pracownikami?
18. Kto przeprowadza instruktaż ogólny w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy?
19. Co należy położyć na krwawiącą ranę przed zabandażowaniem?
20. Jakiego pożaru nie wolno gasić wodą?
21. Pracownik uległ wypadkowi w drodze z pracy. Do jakiego świadczenia ma prawo?
22. W jaki sposób oznaczane są drogi ewakuacyjne w zakładzie pracy?
23. Co to jest choroba zawodowa?
24. Jakie czynności należy podjąć w przypadku zapalenia się odzieży na człowieku?
25. Jakim kolorem jest oznaczany sprzęt przeciwpożarowy?
26. Jakie czynności w pierwszej kolejności należy podjąć w przypadku porażenia prądem elektrycznym?
27. Czy pracownika młodocianego można dopuścić do pracy bez wstępnego przeszkolenia w zakresie bhp?
28. Kto jest osobą odpowiedzialną za stan bezpieczeństwa w zakładzie pracy?
29. Co ma na celu szkolenie okresowe?
30. Jak nazywamy czynnik, którego oddziaływanie na pracującego prowadzi lub może prowadzić do urazu nazywamy:
31. Jak nazywamy dokument regulujący w sposób prawny system ochrony pracy w zakładzie?
32. Kiedy stosuje się pozycję boczną ustaloną?
33. Kiedy można dopuścić do pracy pracownika młodocianego bez wstępnego przeszkolenia w zakresie bhp?
34. Kto zatwierdza protokół powypadkowy?
35. Jakiego koloru są znaki zakazujące na terenie zakładu?
36. Jaki jest najważniejszy sposób zapobiegania szkodliwemu działaniu hałasu na człowieka?
37. Co wykonujemy w trakcie masażu pośredniego serca?
38. Jak postępujemy z osobą ranną w brzuch?
39. Co to jest resuscytacja?
40. W jaki sposób tamujemy krew w przypadku rany szyi?
41. Na czym polega doraźne ratowanie osób poparzonych?
42. Jakiej masy nie mogą przekroczyć przedmioty przenoszone na odległość 25 m przez młodocianą dziewczynę i młodocianego chłopca przy pracy dorywczej, a jakiej – przy obciążeniu powtarzalnym?
43. Jakiego poziomu nie może przekroczyć hałas w przypadku zatrudniania młodocianych przy pracach w warunkach narażenia na hałas?
44. Jakich ciężarów nie mogą przenosić kobiety przy pracy stałej a jakich przy pracy dorywczej?
45. Przy jakich pracach zabrania się zatrudniania kobiet w ciąży lub karmiących?
46. Kiedy nie wolno zatrudniać pracownicy, bez jej zgody, w godzinach nadliczbowych, w porze nocnej i w systemie przerywanego czasu pracy?
47. Jakie czynniki oddziałujące na człowieka w materialnym środowisku pracy zalicza się do czynników fizycznych, jakie do biologicznych a jakie do chemicznych?
48. Jak są techniczne środki chroniące pracownika przed hałasem a jakie są techniczne środki ograniczające hałas?
49. Jak są techniczne środki chroniące pracownika przed upadkiem z wysokości?
50. Przy jakich pracach zalecane jest stosowanie maseczek pyłochłonnych?

53. Przy jakich pracach zalecane jest stosowanie kasku ochronnego?
54. Na co narażony jest człowiek, który naprawia maszynę lub urządzenie podłączone do sieci elektrycznej?
55. Jakie skutki może wywołać ręczne dźwiganie i przenoszenie przez kobietę ciężarów o masie około 40 kg?
56. Jakie prace wykonywane w pomieszczeniach gdzie znajdują się materiały łatwopalne mogą być przyczyną pożaru?
57. Jakie mogą być skutki braku osłony na części ruchomej urządzenia?
58. Na co narażony jest pracownik podczas pracy wkrętarką pneumatyczną?
59. Jakie zachowania podczas wykonywania prac mogą zwiększyć ryzyko wypadkowe?
60. Jakie są rodzaje grup znaków bezpieczeństwa?
61. Jakie znaki bezpieczeństwa występują w poszczególnych rodzajach grup?
62. Jaki wypadek uznaje się za wypadek zrównany z wypadkiem przy pracy?
63. Co to jest wypadek zbiorowy?
64. Kto i w jakim terminie sporządza protokół powypadkowy?
65. Kto i w jakim terminie zatwierdza protokół powypadkowy?
66. Na kim spoczywa obowiązek poinformowania pracownika o ryzyku zawodowym?
67. Kto ponosi odpowiedzialność za stan bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładzie?
68. Jakim badaniom lekarskim podlegają osoby przyjmowane do pracy?
69. Kto pokrywa koszt badań lekarskich w pracy (wstępnych, okresowych i kontrolnych)?
70. Jakie rozróżniamy gaśnice ze względu na znajdujący się w nich środek gaśniczy?

MECHANIK – OPERATOR POJAZDÓW I MASZYN ROLNICZYCH – EGZAMIN CZELADNICZY – CZĘŚĆ PISEMNA – PODSTAWOWE ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA

1. Co to jest środowisko?
2. Kto jest zobowiązany do dbania o stan środowiska?
3. Na czym polega ochrona środowiska?
4. Jakie są elementy ochrony środowiska?
5. Co to jest organizacja ekologiczna?
6. Na czym polega ochrona powietrza?
2. Co to są gazy cieplarniane?
3. Jaka jest przyczyna powstawania kwaśnych opadów atmosferycznych?
4. Co powoduje powstawanie i wzrost efektu cieplarnianego?
5. Źródła zanieczyszczeń powietrza to:
6. Co należy zrobić ze zużytym akumulatorem samochodowym?
7. Który ze składników powietrza atmosferycznego powoduje efekt cieplarniany?:
8. Jaki będzie efekt zniszczenia ozonosfery Ziemi?
9. Jak nazywamy przedmioty, które ulegają biodegradacji?
10. W jakich jednostkach wyrażany jest poziom dźwięku?
11. Wskaż organ państwowy odpowiedzialny za ochronę środowiska.
12. Jakie znasz sposoby pozbywania się przetworzonego oleju?
13. Co rozumiesz pod pojęciem *recyklingu*?
14. Co to są zanieczyszczenia?
15. Która z instytucji zajmuje się ochroną środowiska?
16. Co należy zrobić ze zużytym akumulatorem samochodowym?
17. Na czym polega ochrona wód?
18. Jaki pierwiastek wykorzystywany jest jako paliwo w elektrowniach jądrowych?
19. Jakie zjawisko powoduje emisja dwutlenku siarki (SO₂)?
20. Wskaż główne sztuczne źródła zanieczyszczeń powietrza.
21. Jakie wody podlegają ochronie?

22. Co to jest dewastacja gleby?
23. Co to jest smog?
24. Jakich upraw należy zaniechać w strefie oddziaływania zakładów przemysłu chemicznego?
25. Co to jest atmosfera?
26. Jak nazywamy związek niszczący warstwę ozonową w atmosferze?
27. Jak postępujemy ze zużytymi płynami, np. chłodniczymi, hydrol itp.?
28. Na czym polega ochrona wód?
29. Co powoduje zwiększona produkcja dwutlenku węgla- gazu szklarniowego?
30. Jak nazywamy zbieranie i ponowne wykorzystanie odpadów?
31. Hałas jest jednym z elementów oddziaływania na środowisko. Jaki jest dopuszczalny poziom hałasu układu wydechowego w dB- dla samochodu osobowego?
32. W jaki sposób należy przechowywać przepracowane oleje?:
33. Od czego zależy wysokość opłat za emisję zanieczyszczeń?
34. Co przyczynia się do zjawiska „dziury ozonowej” i jaki jest skutek jego oddziaływania?
35. Co to są naturalne zanieczyszczenia powietrza i co je powoduje?
36. Co to jest smog i gdzie występuje?
37. Od czego zależy wysokość opłat za wprowadzanie zanieczyszczeń do powietrza?
38. Jakie są obowiązki wytwórcy odpadów?
39. Jakie działania wobec powstałych odpadów należy podjąć w pierwszej kolejności?
40. Kto ma prawo odbierać odpady z miejsca ich powstania?
41. Co to jest zbieranie odpadów? Na czym polega zbieranie selektywne odpadów?
42. Co to jest odzysk odpadów?
43. Co to jest recykling odpadów?
44. Co to jest biodegradacja odpadów?
45. Jakie opakowania są najmniej uciążliwe dla środowiska?
46. Kto jest odpowiedzialny za prawidłową gospodarkę odpadami w zakładzie pracy?
47. Co to są odpady komunalne?
48. Jakie odpady są odpadami obojętnymi?
49. Jakie odpady, zgodnie z katalogiem odpadów, zaliczamy w danym zawodzie do odpadów niebezpiecznych?
50. Co to są odpady organiczne?
51. Co to są substancje niebezpieczne?
52. Jakie oleje są olejami odpadowymi?
53. Jak postępujemy z olejami odpadowymi?
54. Jakimi odpadami są zużyte w zakładzie pracy świetlówki, opakowania po lakierach, opakowania po rozpuszczalnikach?
55. Jakimi odpadami są zużyte baterie i akumulatory?
56. Co to są ścieki i jakie są ich rodzaje?
57. Jakie hałasy nie są szkodliwe a jakie są niebezpieczne dla zdrowia człowieka?
58. Jakie są odnawialne i nieodnawialne źródła energii?
59. Jakie są korzyści wykorzystywania odnawialnych źródeł energii?
60. Co zaliczamy do wyczerpywalnych i niewyczerpywalnych zasobów przyrody?
61. Jakie elektrownie mają największy udział w produkcji energii elektrycznej w Polsce?
62. Na czym polega proces samooczyszczania wód?
63. Co zaliczamy do wód śródlądowych?
64. Kiedy powstaje największa emisja dwutlenku siarki (SO₂)?
65. Jakie działania ograniczają ilość dwutlenku węgla (CO₂) w atmosferze?
66. Do czego prowadzi wycinanie lasów?
67. Na jaki rodzaj hałasu narażona jest największa część mieszkańców Polski?
68. Co to jest dewastacja gleby?
69. Co to jest rekultywacja?
70. Co to jest opłata za korzystanie ze środowiska?

71. Co to jest opłata produktowa?
72. Co to jest opłata depozytowa?
73. Kto ponosi koszty usunięcia skutków zanieczyszczenia środowiska?

MECHANIK – OPERATOR POJAZDÓW I MASZYN ROLNICZYCH – EGZAMIN CZELADNICZY – CZĘŚĆ PISEMNA – PODSTAWOWE PRZEPISY PRAWA PRACY

1. Jak nazywamy umowę na wykonanie pracy określonego rodzaju za wynagrodzeniem na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie przez niego wyznaczonym?
2. Kiedy nawiązuje się stosunek pracy?
3. Kiedy należy wydać świadectwo pracy pracownikowi zwolnionemu dyscyplinarnie?
4. Kto ustala wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę?
5. Kiedy pracownik nabywa prawo do pierwszego urlopu?
1. Czy pracownika młodocianego wolno zatrudniać w nadgodzinach?:
7. Kiedy wydaje się pracownikowi świadectwo pracy?
8. Kto rozstrzyga spory i roszczenia wynikające ze stosunku pracy?
9. Od kiedy liczony jest dzienny czas pracy w zakładzie?
10. Osoby w jakim wieku posiadają status pracowników młodocianych?
11. Czy pracownika młodocianego można dopuścić do pracy bez wstępnych badań lekarskich?
12. Co należy do podstawowych obowiązków instruktora praktycznej nauki zawodu?
13. Kiedy pracownik młodociany nabywa prawo do pierwszego urlopu?
14. Czy pracodawca może odwołać pracownika z urlopu wypoczynkowego?
19. Co określa Kodeks Pracy?
20. Czy pracownika młodocianego można dopuścić do pracy bez wstępnych badań lekarskich?:
21. Ile może trwać maksymalnie okres próbny?
22. Jak nazywamy podstawowy akt prawny, stanowiący zbiór przepisów regulujących zależności na płaszczyźnie pracownik- pracodawca?
23. Jak nazywamy zjawisko polegające na uporczywym i długotrwałym nękanii lub zastraszaniu pracownika?
24. Jaki organ państwowy sprawuje nadzór i kontrolę przestrzegania prawa pracy, w tym przepisów i zasad BHP?
25. Na podstawie, której z umów przysługuje pracownikowi prawo do urlopu wypoczynkowego?
26. Ile wynosi tygodniowy czas pracy młodocianego pracownika?
27. Co oznacza skrót CV?
28. Co jest podstawą naliczania płacy pracownikowi?
29. Co to jest kodeks pracy i co reguluje?
30. Jakie dokumenty składa pracodawcy osoba ubiegająca się o przyjęcie do pracy?
31. Kto wydaje orzeczenie o zdolności do pracy?
32. Wymień rodzaje badań lekarskich, kto i kiedy nim podlega i kto ponosi ich koszty?
33. W jakiej formie powinna być zawarta umowa o pracę?
34. Jakie są rodzaje umów o pracę?
35. Ile może trwać okres próbny?
36. Kto ustala wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę?
37. Na czym polega ochrona wynagrodzenia za pracę?
38. W jaki sposób może nastąpić rozwiązanie umowy o pracę?
39. Co to jest regulamin pracy i kiedy pracodawca ma obowiązek zapoznać z nim pracownika?
40. Na podstawie jakiej umowy przysługuje pracownikowi prawo do urlopu wypoczynkowego?
41. Jakie są i od czego zależą wymiary urlopu wypoczynkowego?
42. Kiedy i w jakim wymiarze uzyskuje prawo do urlopu wypoczynkowego pracownik podejmujący pracę po raz pierwszy?
43. Ile może wynosić urlop udzielany na żądanie pracownika w terminie przez niego wskazanym?

44. Kiedy pracownik ma prawo do co najmniej 15 minutowej przerwy w pracy?
45. Jakie uprawnienia przysługują pracownikowi z tytułu podróży służbowej?
46. Jaka jest odpowiedzialność pracownika za powierzone mu mienie?
47. Ile godzin nadliczbowych może przepracować pracownik w roku kalendarzowym?
48. Kiedy pracodawca może ukarać pracownika?
49. W jakiej formie powinno nastąpić wypowiedzenie umowy o pracę i co powinno zawierać?
50. Jakie są i od czego zależą okresy wypowiedzenia umowy zawartej na czas nieokreślony?
51. Jakie uprawnienia przysługują pracownikowi, który otrzymał wypowiedzenie umowy o pracę?
52. Kto, z jakiego powodu i kiedy może rozwiązać umowę o pracę bez wypowiedzenia?
53. Jakie uprawnienia przysługują pracownikowi a jakie pracodawcy w razie nieuzasadnionego lub niezgodnego z prawem rozwiązania umowy o pracę przez jedną ze stron?
54. Jakie dokumenty pracodawca ma obowiązek wydać pracownikowi po rozwiązaniu z nim stosunku pracy?
55. Co zawiera świadectwo pracy, kto i kiedy je wydaje?
56. Gdzie i w jakim celu rejestruje się bezrobotny?
57. Kto to jest młodociany w rozumieniu kodeksu pracy?
58. Gdzie spisuje się umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego i kto ją podpisuje?
59. Kto sprawuje nadzór nad przebiegiem praktycznej nauki zawodu?
60. Jak kształtuje się czas pracy młodocianego i jakie występują ograniczenia?
61. Kiedy od rozpoczęcia pierwszej pracy i w jakim wymiarze uzyskuje młodociany prawo do urlopu wypoczynkowego?
62. Kiedy młodocianemu można przedłużyć a kiedy skrócić czas trwania nauki zawodu?
63. Kiedy można z młodocianym rozwiązać za wypowiedzeniem umowę o pracę zawartą w celu przygotowania zawodowego?
64. Kto płaci za egzamin kończący naukę zawodu młodocianego zdawany w pierwszym terminie, a kto za egzamin poprawkowy?
65. Jaki egzamin ma obowiązek złożyć młodociany kończący naukę zawodu u pracodawcy będącego rzemieślnikiem i przed jaką komisją?
66. Jakie dokumenty potwierdzają ukończenie nauki zawodu przez młodocianego?
67. Co to jest mobbing?
68. Nad czym sprawuje nadzór Państwowa Inspekcja Pracy?

MECHANIK – OPERATOR POJAZDÓW I MASZYN ROLNICZYCH – EGZAMIN CZELADNICZY – CZĘŚĆ PISEMNA – PODSTAWOWA PROBLEMATYKA Z ZAKRESU PODEJMOWANIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ I ZARZĄDZANIA PRZEDSIĘBIORSTWEM

1. Co to jest amortyzacja w przedsiębiorstwie?
2. Co to jest numer PESEL?
3. Jak brzmi potoczna nazwa przewagi wydatków nad dochodami w budżecie państwa?
4. Co to są dobra komplementarne?
5. Czego nie bierze się pod uwagę przy ustalaniu wyniku finansowego przedsiębiorstwa?
6. Do kogo należy przedsiębiorstwo spółdzielcze?
7. Wskaż podstawową funkcję każdego produktu?
8. Jak nazywamy jednostkę organizacyjną prowadzącą działalność gospodarczą?
9. Nazwij zjawisko wzrostu poziomu cen dóbr i usług.
10. Co to jest proces gospodarowania?
11. Co to są dobra konsumpcyjne?
12. Zdefiniuj system podatkowy.
13. Jak nazywamy czynności o charakterze naprawczym, remontowym i konserwacyjnym?
14. Gdzie składamy rozliczenia podatkowe /PIT/?

15. Jak nazywamy przymusowe, bezzwrotne, nieodpłatne i powszechne świadczenie pobierane przez państwo?
16. Rozwiń skrót NIP.
17. Co zaliczamy do podatków pośrednich?
18. Co to jest inflacja?
19. Na czym polega działalność gospodarcza?
20. Jak nazywamy dokument będący przedmiotem obrotu na giełdzie papierów wartościowych?
21. Co nazywamy dobrami konsumpcyjnymi?
22. Co oznacza skrót KRS?
23. Jak rozumiemy innowacyjność?
24. Z czego wynika ryzyko w działalności gospodarczej?
25. Jak nazywa się całość stosunków wymiennych w świecie między wszystkimi krajami?
26. Jak nazywamy powszechnie akceptowany środek wymiany lub handlu, za pomocą którego dokonujemy płatności za dobra?
27. Gdzie dokonuje się rejestracji działalności gospodarczej dla osoby fizycznej?
28. Jaka cena jest ceną równowagi rynkowej?
29. Zdefiniuj podatek VAT.
30. Co to jest podaż?
31. Kto może być przedsiębiorcą?
32. Co to jest podatek?
33. Co oznacza pojęcie popyt?
34. Jak brzmi potoczna nazwa przewagi wydatków nad dochodami w budżecie państwa?
35. Co to jest proces gospodarowania?
36. Z czego wynika ryzyko w działalności gospodarczej?
37. Jaki kodeks reguluje ustawowo prawo gospodarcze?
38. Na czym polega działalność gospodarcza?
39. Czym charakteryzuje się gospodarka rynkowa?
40. Na czym polega i jakie wywołuje skutki konkurencja rynkowa podmiotów gospodarczych?
41. Do czego sprowadza się monopol na rynku ?
42. Co rozumiemy pod określeniem „osoba prawna”?
43. Co to jest firma?
44. Czym jest spółdzielnia?
45. Co to jest spółka, w jakim celu się ją zawiązuje i gdzie rejestruje?
46. Jaki jest najwyższy cel działalności przedsiębiorstwa?
47. Co to jest produkt krajowy brutto?
48. Co to jest Polska Klasyfikacja Działalności?
49. Czym zajmuje się Państwowa Inspekcja Sanitarna a czym Państwowa Inspekcja Handlowa?
50. Jakie instytucje zajmują się ochroną praw konsumentów?
51. Na czym polega proces zarządzania w firmie?
52. Co zaliczamy do środków pracy a co do przedmiotów pracy?
53. Co to jest system podatkowy?
54. Co to jest podatek?
55. Co to jest podatek dochodowy a co podatek od towarów i usług (VAT)?
56. Jaki wpływ na dochody firmy ma wzrost podatków?
57. Czym na giełdzie charakteryzuje się hossa a czym bessy?
58. Kto jest uprawniony do transakcji na giełdzie papierów wartościowych?
59. Co to są akcje?
60. Co to jest dywidenda?
61. Co to jest oferta i w jakim celu ją opracowujemy?
62. Jakie są najczęściej spotykane systemy wynagradzania pracowników i który z nich najbardziej wiąże efekty pracy z wynagrodzeniem?
63. Co to jest ubezpieczenie zdrowotne i kto mu podlega?

64. Jakie informacje i jak często przekazuje pracownikowi pracodawca pobierający składki do ZUS od jego wynagrodzeń?
65. Jak określamy bezrobocie występujące w gospodarce bez względu na stan jej rozwoju?
66. Co to jest utarg a co to jest zysk?
67. Co to jest rabat i jaki ma wpływ na cenę towaru?
68. Na czym polega eksport a na czym import?
69. Co to jest dumping?
70. Jak określamy przewagę wydatków nad dochodami w budżecie państwa?
71. Jak zmienia się kapitał ulokowany w banku w zależności od stopy procentowej?
72. Co to jest otwarty fundusz emerytalny?
73. Na czym polega proces prywatyzacji?
74. Co to jest kapitał spółki a co to jest aport?
75. Czym charakteryzuje się inflacja a czym deflacja?
76. Jaki przedsiębiorca jest mikroprzedsiębiorcą a jaki małym przedsiębiorcą?
77. Jaki wpływ na rynek może mieć wzrost zasobów ludności ?
78. Jaki wpływ na popyt może mieć wzrost dochodów konsumentów?
79. Do czego w firmie zaliczamy gotówkę w kasie i na rachunku bankowym?

MECHANIK – OPERATOR POJAZDÓW I MASZYN ROLNICZYCH – EGZAMIN CZELADNICZY – CZĘŚĆ USTNA – TECHNOLOGIA

1. Omów proces spawania.
2. Co wiesz o zjawisku tarcia?
3. Co oznaczają symbole: GMP i DMP w cyklu pracy silnika spalinowego?
4. Omów spawanie łukiem elektrycznym.
5. Omów rodzaje połączeń.
6. Podaj zastosowanie brzeszczotu.
7. Omów funkcję łożyska i wymień rodzaje.
8. Podaj napięcie, pod jakim pracują silniki jednofazowe i trójfazowe.
9. Co wiesz o spawaniu gazowym?
10. Czym jest lutowanie? Podaj przykłady stosowania tej metody.
11. Jaki rodzaj paliwa stosujemy w silnikach wysokoprężnych?
12. Omów przygotowanie opryskiwacza do oprysku.
13. Omów ustawienie i regulację przyrządu tnącego hederu kombajnu zbożowego.
14. Jakie znasz metody zabezpieczania metali przed korozją?
15. Czym jest tarcie i kiedy jest ono korzystne a kiedy nie?
16. Jakie znasz metody spawania?
17. Co to jest topnienie i krzepnięcie? Podaj przykłady.
18. Jakie zadanie w silniku spełnia olej?
19. Czy ciała stałe pod wpływem temperatury rozszerzają się?
20. Podaj przykłady obróbki mechanicznej.
21. Omów regulację agregatu uprawowego.
22. Wymień i podaj zastosowanie podstawowego sprzętu pomiarowego w warsztacie.
23. Omów budowę i uzasadnij zastosowanie łożyska ślizgowego.
24. Jaką rolę w ciągniku spełnia sprężarka i osuszacz powietrza?
25. Co wiesz o hamulcach pneumatycznych i gdzie mają zastosowanie?
26. Omów zadanie, jakie spełnia skrzynia biegów.
27. Podaj przykłady obróbki ręcznej.

28. Podaj źródło prądu stałego w ciągnikach rolniczych.
29. W jakich jednostkach podajemy moc silników wysokoprężnych?
30. Wymień i omów podstawowe maszyny uprawowe.

**MECHANIK – OPERATOR POJAZDÓW I MASZYN ROLNICZYCH – EGZAMIN CZELADNICZY – CZĘŚĆ
USTNA – MASZYNOZNAWSTWO**

1. Podaj podstawowe maszyny proste.
2. Podaj budowę silnika spalinowego.
3. Omów przygotowanie siewnika do siewu nasion.
4. Jakże rozróżniamy rodzaje hamulców?
5. Co nazywamy układem tłokowo-korbowym?
6. Podaj zastosowanie opryskiwacza.
7. Omów rodzaje i zastosowanie przekładni.
8. W jaki sposób przenoszony jest ruch tłoka silnika na wał korbowodowy?
9. Omów zastosowanie tokarni.
10. Wymień i omów maszyny do obróbki skrawaniem.
11. W jaki sposób zasysane jest powietrze do cylindra silnika?
12. Na czym polega naprawa główna silnika ciągnika?
13. Omów budowę sprzęgła ciągnika Ursus C-360.
14. Omów budowę osi przedniej ciągnika.
15. Czy panewka korbowodu jest łożyskiem? Jeśli tak to, jakiego rodzaju?
16. Podaj zastosowanie połączeń śrubowych.
17. Jak jest zbudowany pług obrotowy?
18. Omów funkcję wałka odbioru mocy.
19. Omów funkcję blokady mechanizmu różnicowego.
20. Omów budowę agregatu uprawowego.
21. Omów budowę i funkcję sprzęgła.
22. Wymień i omów rodzaje sprzęgieł.
23. Omów budowę i funkcję podnośnika hydraulicznego ciągnika.
24. Omów budowę i funkcję mechanizmu różnicowego.
25. Omów budowę i funkcję pompy hydraulicznej.
26. Jak jest zbudowany zawieszany rozsiewacz nawozów?
27. Wymień i omów zasadnicze podzespoły ciągnika.
28. Omów funkcję sprzęgła.
29. Jak jest zbudowany siewnik do nasion?
30. Omów budowę i funkcję tylnego mostu ciągnika.

**MECHANIK – OPERATOR POJAZDÓW I MASZYN ROLNICZYCH – EGZAMIN CZELADNICZY – CZĘŚĆ
USTNA – MATERIAŁOZNAWSTWO**

1. Co to jest surówka żelaza i w jaki sposób ją otrzymujemy?
2. W jaki sposób wytapiamy żelazo?
3. Wymień szczególne cechy żeliwa.
4. Do czego służą węgliki spiekane?
5. Scharakteryzuj staliwo.
6. Jakże szczególne cechy posiada ołów?

7. Czym jest cyna i do czego służy?
8. Wymień bardzo plastyczne metale i podaj ich zastosowanie.
9. Omów zastosowanie ołowiu.
10. Dlaczego hartujemy różne elementy maszyn rolniczych?
11. Podaj szczególne cechy aluminium.
12. Scharakteryzuj stal.
13. Z czego wykonujemy węgliki spiekane?
14. Jakim metalem jest chrom?
15. Podaj zastosowanie mosiądzu i brązu.
16. Czy chrom jest metalem i do czego służy?
17. Co to jest mosiądz?
18. Jaki znasz najtrudniej topliwy metal?
19. Jaki metal występuje w formie płynnej?
20. Omów różnice pomiędzy miedzią i aluminium.
21. Co wykonujemy z brązu?
22. Omów zastosowanie chromu.
23. Jakie właściwości ma miedź?
24. Podaj przykłady zastosowania aluminium i jego stopów.
25. Scharakteryzuj żeliwo.
26. Do czego może być wykorzystywana stal narzędziowa?
27. Podaj zastosowanie brązu.
28. Podaj przykłady zastosowania żeliwa.